

Összefoglaló a *Fogalmak, adatgyűjtési eljárások a könyvtári statisztikában* című információs napról

2016. június 16-án az Országos Széchényi Könyvtárban került megrendezésre a K 1.0 műhelynap-sorozat statisztikai adatközlés tárgyú, *Fogalmak, adatgyűjtési eljárások a könyvtári statisztikában* című információs nap a Könyvtári Intézet Kutatási és Szervezetfejlesztési Osztályának szervezésében.

A statisztikakészítés során sok gondot okoz, hogy eltérően értelmezzünk fogalmakat, eltérő módon számítunk értékeket. Az információs nap lehetőséget adott arra, hogy a statisztikában szereplő fogalmakat egységesen értelmezzük, ennek megfelelően az adatok összehasonlíthatók legyenek. A napot a statisztika készítése során tapasztalt problémák, felmerülő kérdések megbeszélésére szántuk, ugyanis a statisztika megújításával külön munkabizottság foglalkozik. Az információs napon kb. százhuszan vettek részt. Jöttek kollégák a legtöbb megyei könyvtárból, számos városi könyvtárból és szakkönyvtárból, valamint a nagy felsőoktatási intézmények könyvtáraiból, továbbá a nemzeti könyvtárból is.

A programon az előzetesen feltett tisztázandó kérdéseket válaszoltuk meg. A regisztráló résztvevőktől számos kérdést kaptunk. Kifejezetten az érvényben lévő adatszolgáltatási űrlap fogalmainak magyarázatára, az adatlap kitöltésére koncentráltunk. Sok előzetes kérdés valójában véleményt fogalmazott meg, ezekre most nem térünk ki, de természetesen ezeket is rögzítettük majdani felhasználás céljából.

A programot **Fehér Miklós** osztályvezető köszöntője nyitotta meg, amelyben ismertette a nap célját, menetrendjét, valamint bemutatta a nap előadóját Bognár Noémi Erikát és Somogyi Józsefet, továbbá a nap moderátorát, Tóth Mátét.

A nap első, *A tíz leggyakoribb hiba a statisztikai adatlap kitöltésénél* című előadásában, **Bognár Noémi Erika** röviden bemutatta azokról az évről évre előforduló hibákat, amiket nagyszámú adatszolgáltató elkövet, ezért érdemes odafigyelni rájuk.

A tíz leggyakoribb hiba a statisztikai adatlap kitöltésénél

A szűrőkével jelzett mezők kitöltése a statisztikai adatlapon

A könyvtári statisztikai adatlap szűrőkével jelzett mezőit a fiókkönyvtárak és az ellátott könyvtári szolgáltató helyek esetében nem kell kitölteni. A szűrőkítés csak a papír adatlapon látható, az elektronikus statisztikai programban nem. A megyei könyvtárak az elektronikus felületen már a statisztika kitöltésének kezdetén át tudják venni a kitöltési jogot a szolgáltató helyektől, így a megyei könyvtárak kezdettől fogva kezükben tudják tartani az adatszolgáltatást.

Az adatszolgáltató (könyvtár/ellátó – könyvtár/szolgáltató hely) teljes nevének megadása

A könyvtár Alapító Okiratában, ennek híján egyéb alapdokumentumban rögzített névalakot adjuk meg. A KSZR-ben ellátott szolgáltató helyek esetében a Könyvtári, Információs és Közösségi Hely, településnév [1997. évi CXL. tv. 64.§ (3) pont] formát használjuk. Rövidítéseket ne alkalmazzunk.

A megszünt könyvtárakkal kapcsolatos adatszolgáltatás elmaradása

Az adatlapot akkor is ki kell tölteni, ha a tárgyévnek csak egy részében működött a könyvtár. Ennél a kérdésnél nem a december 31-ei állapotot kell figyelembe venni.

Az állományadatok hiányos és hibás megadása

Az állományadatokra vonatkozó statisztikai táblázat (4.1. táblázat) kitöltésénél az 1-8. vagy a 9. sor összegét a 10. sorban is meg kell adni. A tárgyévben beszerzett állomány értékét, valamint a kifizetett számlák alapján megadott állománygyarapításra fordított összeget ezer forintban kell megadni.

A kurrens folyóiratok példányszámának megállapítása

A nyomtatott kurrens folyóiratok esetében a példány az adott címhez tartozó előfizetések, ajándékpéldányok számát jelenti, nem egy hírlap, folyóirat tárgyévi összes számát kell beírni.

Az internethasználat nem egyenlő a távhasználattal

Az internethasználat az a személyes használati alkalom, amelynek során a használó a könyvtárban elhelyezett, internetkapcsolattal rendelkező számítógépeket veszi igénybe vagy a könyvtár vezeték nélküli internetéhez kapcsolódik. A távhasználat a könyvtár online szolgáltatásainak használatát jelenti.

A munkaiügyi létszámadatok téves megadása

A részmunkaidős foglalkoztatásra vonatkozó 2. oszlopba egy egész számot kell beírni, amely a részmunkaidőben foglalkoztatott munkatársak száma. A 3. oszlopba nem egész szám is kerülhet, amely nem nagyobb a 2. oszlopba beírt értéknél.

A részmunkaidős létszám átszámítása: A részmunkaidős munkavállaló által ténylegesen teljesített munkaóraszámot kell osztani egy teljes munkaidőben foglalkoztatottra eső teljesített munkaórással. Például egy teljes munkaidőben foglalkoztatott havi 174 órát teljesít, akkor a 2 fő havi 40 és 1 fő 120 órát teljesítő részmunkaidős átszámított létszáma $(2 \cdot 40 + 1 \cdot 120) / 174 = 1,15$ fő.

A pénzügyi adatok közlése

A pénzügyi adattáblát csak az önálló gazdálkodású könyvtáraknak kell kitölteni. Fontos, hogy az összegeket itt is ezer forintban kell megadni.

Az adategyeztetés elmaradása

Az EMMI internetes kulturális statisztikai rendszerébe számos önellenőrzési funkciót építettek be. Ha két, ugyanarra vonatkozó adat nem egyezik, akkor hibát ír ki a rendszer. A 4.1. *Állomány* táblázat 10. sorába beírt összesen értékeknek egyenlőnek kell lenniük a *Közönyvtárak melléklapja 10.2. táblázat* 1-3. sorába beírt adatok összegével. Ugyanilyen kapcsolat van az 5. *táblázat* regisztrált használóinak száma és a 10.3. *táblázat* 1-3. sora között.

Az ellátókönyvtár melléklapjának hibás kitöltése

A 11. *táblázat* első sorába csak a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben ellátott szolgáltató helyeket kell beírni.

Az első előadást követően **Somogyi József** beszélt a statisztikai adatszolgáltatásról, valamint válaszolt az előzetesen és a helyszínen feltett kérdésekre. A kapott kérdéseket témakörönként, 37 dián mutatta be.

Általában a statisztikáról

A 1442-es statisztikai adatgyűjtés célja az, hogy az adatszolgáltatók összesített adatait kronologikusan (idősorosan) vizsgálhassuk. Számos további adatot gyűjthet a könyvtár, de erről önmaga dönt. Fontos, hogy két könyvtár adatát csak nagy körültekintéssel lehet összehasonlítani, hiszen nagyon eltérő körülmények között, más-más feltételekkel működnek. A statisztika az adatszolgáltató intézmény önmagához és országos trendekhez való viszonyítását teszi lehetővé. Ezt rögzíti az MSZ ISO 11620:2000 *Könyvtári teljesítménymutatók (Information and documentation — Library performance indicators)* szabvány is, amikor kimondja: a teljesítménymutatók ugyanabban a könyvtárban a különböző időpontokban nyújtott teljesítmény összehasonlítására használhatóak!

A 1442-es adatlap alapját az ISO 2789:2013(en) *Information and documentation - International library statistics* nemzetközi szabvány képezi.

Kérdések és válaszok

Vizsgálja-e valaki a könyvtári statisztikában, a megyei könyvtár éves munkatervéhez szükséges szakmai mutatók körében, valamint a KSZR beszámoló- és munkaterv-sablon adataiban az egymással történő megfeleltetést?

Nagyon fontos a különböző adatszolgáltatási területek fogalmainak egyneműsítése. Ugyanakkor az ismételt kérdés felesleges. Ha másra (máshogy) kérdez rá valamely felület, akkor annak van létjogosultsága.

A szervezetileg egységet alkotó, de fizikailag elkülönült könyvtárak esetében mit tekinthetünk egy könyvtárnak?

A szervezetileg összetartozó intézményhálózat (például egy egyetem könyvtári rendszere – kivéve, ha a helyi döntés másként nem rendelkezik) egységes adatszolgáltató. Viszont, ha más településen működik egy szervezeti egység, annak célszerű külön jelentést tennie, mert ezzel biztosítható, hogy a statisztika települési szinten tudja láttatni a könyvtári ellátás volumenét.

A jelentett használói létszámokat bármilyen formában ellenőrzik-e?

Igen, az adatlap összes adata ellenőrzésre kerül. Ezt szolgálja az elektronikus felületbe beépített kontroll, a megyei feldolgozó központ kontrollja, az országos feldolgozó központ kontrollja, a KSH által is alkalmazott ellenőrzési módszerek alkalmazása.

A könyvtár online szolgáltatásainak mérésére milyen statisztikai mérőeszköz, szoftver az ajánlott? Ebhez lehet-e módszertani segítséget kapni és kitől?

A Könyvtári Intézet tett korábban kísérletet arra, hogy a mérésre szülessen egységes ajánlás. Ennek kapcsán vitát generált, de közös álláspont mégsem tudott kialakulni. Így jelen pillanatban nincs ajánlás.

A felsőoktatási könyvtárak részére nem kellene-e külön modul kialakítani az adatlapon?

Statisztikai szempontból a felsőoktatási könyvtár szakkönyvtár, aminek van saját modulja.

A tárgyév és a tanév eltérő időütemű. Az adatszolgáltatás során mit vegyünk figyelembe?

A statisztika a tárgyév december 31-ei állapotot tükrözi, a tanévben tevékenykedő könyvtáraknak is tárgyévi jelentést kell adniuk.

Hogyan határozzuk meg a szolgáltató közönség létszámát?

Ennek értékét maga a könyvtár határozza meg. Szolgáltató közönségnek azt tekintjük, akiknek érdekében a könyvtárat létrehozták, működtetik. A Könyvtári Intézet javaslata szerint a települési könyvtár (beleértve a megyei könyvtárat is) a székhely település lakosságszámát tekintse bázis adatnak, és ezt korrigálja (például egy iskolaváros) az egyéb használókkal. A megyei hatókör esetén azért nem a megye lakosságát javasoljuk, mert az ellátott szolgáltató helyek külön közlik adataikat, így azok ismételt megadása nem célszerű. Felsőoktatási intézmény esetén a szakmai és a hallgatói összlétszám lehet a bázisadat. Országos hatókör esetén bázisként számoljunk az adott szakterülethez köthető teljes lakossággal. A nemzeti könyvtár bázisa a teljes lakosság.

Pontosan mit jelent a helyben kölcsönzés?

A könyvtáron belül, például a könyvtár zárt raktárából, kölcsönzési nyilvántartás mellett kölcsönzött dokumentum, amelyet fizikailag nem visz ki az olvasó a könyvtárból, de a kölcsönzés így is megvalósul. Ennek számít a könyvtár által készített és állományba vett nyomtatott vagy elektronikus másolat helyben kölcsönzése is. A helyben kölcsönzés lényege, hogy a kölcsönzés ténye nyilvántartásba kerül. Ha nincs regisztráció, akkor a raktárból kihozott könyv helyben használatnak minősül, oda számítsuk be.

Pontosan mit jelent az elektronikus dokumentumok kölcsönzése?

Mindazokat az eseteket, amikor regisztráció mellett a könyvtár az egyébként szabadon nem, vagy csak helyben használható elektronikus dokumentumokat időben korlátozottan érvényes kóddal hozzáférhetővé teszi az olvasó számára.

Lehetne-e a könyvtári óra kifejezést, ami nem minden könyvtártípusban értelmezhető, felhasználóképzésre módosítani?

A használóképzés nagyon tág fogalom, szinte minden olvasóval való foglalkozás használóképzés (is) egyben. A könyvtári óra több is, más is, hiszen itt a könyvtárban

tartott, a tanmenet által előírt iskolai óráról van szó, amelyet tarthat pedagógus, de könyvtáros(tanár) is. Ha az adott könyvtár nem tart ilyet vagy nem ad helyet neki, akkor ne jelölje be az adatlapon.

Lehetne-e az adatlap 2.18. pontjában lévő internethasználatot értelmezni? (PC-k használata / WiFi-kapcsolódások / WiFi-felhasználók?)

A könyvtárban elhelyezett, internetkapcsolattal rendelkező PC-k használata, valamint a könyvtár által biztosított WiFi-hez saját géppel történő kapcsolódások száma számít ide.

Az informatikai ellátottság táblázatban a hálózatba kötött számítógépekről tudunk számot adni, hol van lehetőség a könyvtár tulajdonában lévő laptopok számának rögzítésére?

A laptop ugyan mobil eszköz, de használható hálózatba kötve, amennyiben így van, számuk beírható.

A „Munkanapló a könyvtárak részére” útmutatója nem egyértelmű abban, hogy a belső hálózaton tárolt digitizált fénykép az audiovizuális dokumentum vagy elektronikus dokumentum. Hova soroljuk?

A statisztikai adatlapon a képdokumentumok közé írandók be.

Amikor megadjuk az állománygyarapításra fordított összeget a KIFIZETETT SZÁMLÁK alapján (ezer Ft), akkor az egyetemi könyvtárak esetében az egész egyetemre vonatkozó adat kerül ide. Helyesen járunk el? (mert minden évben visszakeresnek az adat nagysága miatt).

Ha a könyvtár állományba veszi az egész egyetem összes beszerzett dokumentumát, akkor az egész egyetemre vonatkozó adat kerüljön ide.

Hogyan állapítsuk meg a regisztrált használók / aktív használók számát? (pl. a könyvtár szolgáltatásait csak az online felületeken, távhasználatlal igénybe vevők (adatbázisok, repozitóriumok használata) regisztráltak számának-e?)

Nem számítanak annak. A regisztrált használó (hagyományos nevén: beiratkozott olvasó, könyvtártag) név szerint regisztrált. Az aktív használó egy másik regisztrációt kíván meg: olyan beiratkozott olvasó vagy napijegyes számít ide, aki a tárgyévben legalább egyszer használt könyvtári szolgáltatást (és nem a mosdót). Mindkét kategória lehet több vagy kevesebb a másikonál. Mindkét kategóriára vonatkozik a regisztrálás követelménye. A távhasználat alapvetően regisztrációmentes. Amennyiben mégis történik regisztráció, akkor ez beszámolható az aktív használók közé. Ne felejtjük el, a távhasználat esetén esetről, alkalomról beszélünk, míg a használók esetében főkről. A használókat tehát azonosítani kell tudni, és egy (táv)használót csak egyszer számíthatunk be. Ha a könyvtár több elkülönült részlegben működik (épületen belül vagy másik épületben), akkor dönthet úgy, hogy a részlegek külön regisztrálnak. Ebben az esetben a beiratkozások összeadhatóak. Az összesítés összeadással történik.

Új használó az, akinek a tárgyévét megelőző évben volt regisztrációja, de az nem volt érvényes?

Ha nem volt érvényes, akkor igen. És természetesen az is új, akinek semmiféle beiratkozása (regisztrációja) nem volt.

Aktív használó – mire jó ez a szám?

A 2005-ös szabványosítás során vezettük be az aktív használó fogalmát, de érezzük, a magyar könyvtártársadalom ezt a kategóriát nem fogadta be. Lehetséges módosí-

tás esetén törölni javasoljuk majd az adatlapról.

Az aktív használók közé beszámolhatóak-e az ODR-t használók, a reprográfiai szolgáltatást igénybe vevők, a kiadót igénybe vevők?

Amennyiben ezek a könyvtár szolgáltatásai és megvalósul a regisztráció, akkor igen.

A személyes használatok számát egy nagy könyvtár esetében csak becsülni lehet. Jó ez így?

Személyes használat az, amikor a használó vagy megbízottja személyesen betérve használja a könyvtárat. A könyvtár ismételt felkeresése újabb használatot jelent. A könyvtár nem könyvtári célú rendezvényeinek (kiállítás, előadás) közönsége nem számít ide. Ha a használatok számát nem lehet megállapítani, a látogatások számát kell megadni vagy megbecsülni. A belépésszámlálással felszerelt könyvtárak számoljanak a kilépésekkel és a személyzet mozgásával is. A személyes könyvtárhasználat lényegét tekintve látogatások számával egyezik meg. A könyvtárak, amióta vannak, mérik, és a becslés is jó adatnyerési forma.

A használatot és a látogatószámot meg kell különböztetni egymástól!

Országosan nem lehet, a könyvtárak 90 százalékában a kettő egyezik. (Valóban különbözik a kettő, de az országos statisztikának nem feladata az ilyen mértékű cizelláltság.) Amelyik könyvtárnak fontos, mert szeretné összevetni önmagát más hasonló könyvtár hasonló adatával, akkor meg kell egyeznie azzal-azokkal, hogy ők is gyűjtsék.

A személyes használatból az internethasználatot hogy mérjük? Mi a helyzet az EDUROAM-mal?

Használati napló vezetésével. A helyben kezdeményezett EDUROAM azonosítóval történő internethasználat is beszámít.

Mit jelent a távhasználat? Az „OPAC, honlap” sorban mi képezte a számítás alapját? Ha az olvasó egyáltalán felkeresi a honlapot, vagy azok a kattintások külön számításba veendőek, amelyekkel az olvasó a honlapunkon keresgél, tájékozódik a különböző felületeken?

A hazai gyakorlat, hogy (szinte) mindenki a honlapon esett kattintások számát adja meg. Ez a szabvány fogalmának felel meg, ami szerint a virtuális látogatás (virtual visit): a használó kapcsolódása a könyvtár webterületéhez könyvtáron kívülről, függetlenül a megtekintett oldalak vagy elemek számától.

A telefon, e-mail használatot hogyan számoljuk? (kéne rá egy mérési módszer).

Strigulával, becsléssel (pl. reprezentatív időszak alapján) stb.

OPAC, honlap esetében mit vegyünk figyelembe? Session-öket? Nem lehetne katalógusok megnevezést használni (OPAC helyett), illetve a honlapra, közösségi médiára rákérdezni?

Többé-kevésbé mindenki a honlapon esett kattintások számát adja meg, ezt számoljuk. Az OPAC helyett valóban írhatunk elektronikus katalógust. A közösségi média nem a könyvtár webterülete, ezért a statisztika ennek mérésére (legalábbis egyelőre) nem terjed ki.

A közvetlenül (helyben)használt dokumentum: értelmezhetetlen, mérhetetlen. A kölcsönzött helybenhasználat ellenőrzését, mérését hogyan kell kivitelezni a gyakorlatban?

A közvetlen (helyben használt) dokumentum: az olvasó által a szabadpolcraól a könyvtáron belüli használatra levett dokumentum. Számosságát megállapíthatjuk

becsléssel, visszaosztáskor, mintavétellel, a használók meginterjúvolásával vagy más módon. A szabadpolcon való böngészés is ez, ha kézbe kerül a mű. A helyben kölcsönzés regisztrált, ekkor a használó kérelapot tölt ki, így a folyamat ez alapján mérhető.

A könyvtárközi kölcsönzési statisztikájába beleszámítanak-e a hálózatban működő könyvtár egységei közötti kérések?

Nem, ebben az esetben egy könyvtáron belüli átkölcsönzésről van szó, nem pedig két könyvtár közötti kölcsönzésről.

A „Beérkezett kérés” fogalma pontosan mit fed? A beérkezett kérést (pl. e-mail), vagy a kért dokumentumok számát (pl. egy e-mailben több cikket/könyvet is kérnek)?

A kért dokumentumok számát.

A feljegyzett referenzkérdések összesítésére, kiértékelésére van-e valamilyen sztenderd eljárás?

A referenzkérdések összesítése nem jelenthet problémát. A kiértékelés általános elemzési szabályok szerint történik. Tipizálás alapján csoportokat képzünk. Az eligazítással (mi hol található, hogyan használható) és az adminisztrációval kapcsolatos kérdés nem számít referenz kérdésnek.

Hallottuk, hogy a rendezvényekről részletesebb tábla szerepel a következő évi statisztikában (életkorok szerinti megoszlás szempontjából). Meg tudja valaki erősíteni vagy cáfolni ezt a hírt?

Nem tudjuk sem cáfolni, sem megerősíteni. Erről a hivatalos könyvtári statisztika nem tud. Más szerv (pl. egy pályázat kiírója) kérhet részletesebb rendezvénystatisztikát.

A tájékoztatás kapcsán bemutatjuk az online katalógus használatát, az egyes olvasóknak külön-külön, kb. 5-10 perc időtartamban. Ez használóképzésnek számít?

Minden beszámítható annak, amely képezi a látogatót a könyvtár használatára.

A csoportos leltárkönyveken belül megkülönböztetjük a szak-, szépi- és gyermekkönyveket, de megoszluk a szokás, hogy a gyermek szakkönyveket a szak- vagy a gyermekkönyvekhez soroljuk. Melyik a jobb megoldás?

Ebben az esetben nincs egyedüli jó megoldás. Az alkalmazandó gyakorlatot a könyvtár dönti el, és a gyűjteményi szabályzatában rögzíti.

Az adatlap rákérdez az idegen nyelvű könyv/folyóirat számra. Van ennek értelme?

Ma már nincs, javasolni fogjuk a módosítást.

A „dokumentum” fogalom definícióját megkaphatnánk? (pl. füzet/kötet/cikk/oldal/lapszám).

A szabvány szerint a dokumentum rögzített információ vagy anyagi tárgy, amely a dokumentációs folyamatban egységként kezelhető. A felsoroltak lehetnek egységek, azaz lehetnek adott esetben dokumentumok is.

A folyóiratok és az e-dokumentumok számának meghatározása problematikus (folyóiratcím? évfolyam? lapszám?). Az e-folyóiratok címenként számolandók? A könyvtári repozitóriumok egy adatbázisnak számítanak? A bennük található dokumentumok száma kell?

A tárgyévben beszerzett hírlap, folyóirat, digitális időszaki kiadvány adatait kell közölni. Több egységről összesítve jelentő könyvtár esetén a címek száma (féleség) megállapításához az átfedéseket ki kell szűrni; a példányokat össze kell adni. Ha ez

nem lehetséges, a jelentést készítő könyvtári egység adatait kell közölni. A példány az adott címhez tartozó előfizetések, ajándékpéldányok száma és nem azonos egy hírlap, folyóirat tárgyévi összes számával! Digitális időszaki kiadvány: elektronikus hírlap, folyóirat, amelyhez a könyvtár maga vagy konzorcium tagjaként hozzáférési jogot szerzett.

Elektronikus dokumentum: elektronikusan tárolt adatok (tények, bibliográfiai adatok és szövegek) gyűjteménye közös használói felülettel, az adatok keresésére és kezelésére szolgáló szoftverrel. Nem tartozik ide az, amelyik az interneten ingyenesen elérhető. Az adatbázisokat külön-külön kell számba venni, még akkor is, ha ugyanazon a felületen találhatóak. A szabvány alapján.

Mi a képdokumentum definíciója és a számolás módszere?

Ahogy a könyvtár a saját szabályzatában rögzíti. Általában darab-darab, kép-kép. A statisztika darabot kér, de nem kívánja eldönteni, hogy egy digitalizált kép nyersváltozatát vagy későbbi formáit külön dokumentumként vegye-e számba a könyvtár. Szabvány: audiovizuális dokumentum (audiovisual document): dokumentum, amelyben [...] a képek az elsődlegesek, és amelynek megtekintéséhez speciális eszközök szükségesek. Útmutató: Hang- és képdokumentum (a lenticen kívül): számítógépen tárolt álló- és mozgókép- [pl. pdf, ppt, jpg, bmp, gif, png, avi, mpg, mp4] vagy „csak” hangfájl [pl. wav, mp3, wma, aupl]. [...] Képdokumentum: Dia, írásvetítő fólia, mozgófilm, videokazetta, DVD. Darabszámot kell megadni.

Nem lenne célravezetőbb, ha külön táblázatban szerepelnének az ellátott szolgáltatóhelyek és külön az ellátók, a nyilvános és a szakkönyvtárak adatai?

A megyei könyvtárak többségének (13-nak) ez a gyakorlata, külön lapot töltenek ki az ellátásról.

Egyéb vélemények, kérdések

A fenntartó a felsőoktatási intézményekben nem engedélyezi, hogy a több településen működő könyvtárakról külön jelentsenek statisztikai adatokat.

Ha tehetjük, próbáljunk érvelni a külön jelentés mellett. Az adatok összeadása nem probléma, de az összesített adatok alábontása már nem lehetséges. A könyvtár és a fenntartó érdeke is, hogy az egységeiről legyen részletes kimutatása.

Az e-mailben való hosszabbítással kétszer kerül be az adat a statisztikába. (kölsönzés és távhasználat) Ez így jó?

Igen.

OPAC-ban való hosszabbítás távhasználatnak számít?

Igen.

A használóképzés rendezvény-e?

Igen.

Az öt alkalomból álló felhasználóképzés egy vagy öt alkalom?

A válasz a képzés jellegéből fakad. Ha egy egymásra épülő képzésről van szó, akkor egy alkalom, ha öt, tartalmában nem egymásra épülő, önállóan is elvégezhető képzési alkalomról van szó, akkor lehet öt.

Könyvtárbuszszal ellátott települések pénzügyi adatait hogyan kell beírni az adatlapra?

Ezeket az adatokat nem kell rögzíteni.

Az ellátott településeken dolgozókat és a fiókokban dolgozókat együtt lehet-e számolni az ellátó könyvtárban dolgozókkal?

Nem.

Ha a bért és a létszámot elosztjuk, nem reális adatokat kapunk.

Ez így van, nem is szabad a kettőt elosztani.

Aggályos a rész munkaidős dolgozókat és a teljes időben dolgozókat egy táblázatba írni.

Nem látjuk az aggály okát.

Bognár Noémi Erika – Fehér Miklós – Somogyi József

Elkészült

a MaNDA központi aggregációs adatbázisának új portál- és kereső felülete

A Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet (MaNDA) adatbázis 2013 óta gyűjti a digitalizált dokumentumokat. Tartalmát a szerződött közgyűjtemények, illetve civil szervezetek töltik fel, de a MaNDA-val egyeztetett munkatervek alapján. Az adatbázisban jelenleg 40 településről 170 partnerintézmény teszi közzé digitalizált dokumentumait. A nyilvános online gyűjtemény magyarországi múzeumoktól, könyvtáraktól, levéltáraktól, magángyűjteményektől, civil szervezetektől, kulturális és oktatási intézményektől több mint 350.000 rekordot és mintegy ötmillió metaadatot tartalmaz.

A digitalizált kulturális tartalmak keresése, böngészése mellett a MaNDA adatbázisának tételeiből összeállított, hetente bővülő, tematikus virtuális kiállításokat is megtekinthetnek az érdeklődők.

Az új kereső felületen lehetőség van összetett keresésre; további újdonság, hogy a rekordok megjeleníthetők intézményi bontásban is. Elkészült a site akadálymentes változata is.

Megtekinthető: **mandadb.hu** URL címen.